

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԵՄ

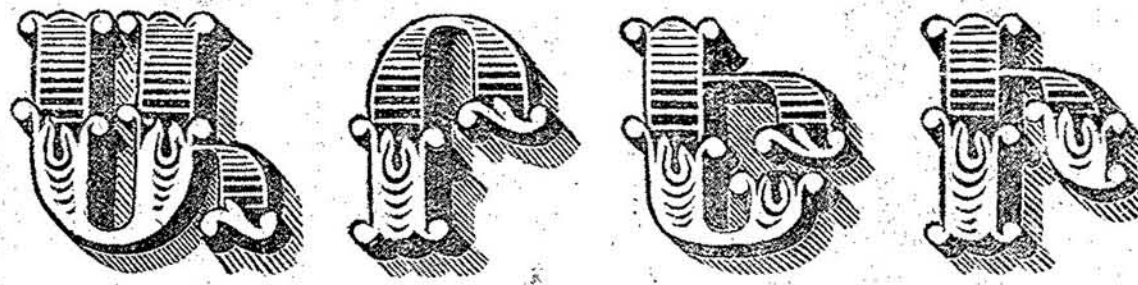
ԲԱՅՆՆԵՐՆԵՐ

Տարեկան վեցամսեայ

ԵԳԻՊՏՈՍ . . . Ղ.Ո. 80 40  
ԱՐՏԱՍԱՆՄԱՆ ՅԻ. 20 10

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵՆ ՏԵՐԵՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՈՒՍԵՐԻ ԼԵՒՈՆ ՍԿՐՍԻՉԵԱՆ



ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱՐԱԹԸ ԵՐԵԲ ԱՆԳԱՄ

ԽՐԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

Շարա Ապու Տարաւ, Թիւ 16

ԱՂԵՄԱՆ ԴՐԱՐԱ

ՀԱՍՏԵ

Journal AREV

B. P. № 600

Alexandrie, EGYPT

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԶԵՆԱԳՐԱԲԵՐԸ ԶԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՐԵՆ-ԽՐԱՄԱԳՐԱԹԵՐ ՎԱՀԱՆ ԹԵԲԵԱՆ

ԼԵՐԱՆ ՔԱՂԵՐԸ

Մօտ երկու ամիս առաջ Սաւեյ. տիոյ դայմագամը կը կանչէր իր չրջանի հայ երեւելիները և կ'իմա. ջընէր թէ Կ. Պօլսէն եկած հրա. մանի մը համաձայն՝ քաղաքին ամ. բողջ Հայ բնակչութիւնը պէտք է հինգ օրուան պայմանաժամով մը մէջ ծախէ իր շարժուն և անշարժ ստաց. ուած քնեքը և պատրաստութիւն խմոր. վին ճամբայ ինչալու դէպի բնակա. վայր մը՝ զոր Թուրքիոյ «հայրական» կառավարութեանը ուղղորդութեան ընթացքին պիտի յայտնէր իրենց։

Մեծ եղաւ յուզումը այս դէ. բախտներուն որոնք դեռ կը տան. շուէին Ատանայի խժգոթութեանց յի. շատակովը և դիտէին թէ ինչ կըր. նայ ըլլալ այդ կարգի հրամաններ. բու իմաստը։

Եօթը կամ ութ դիւղերու երե. շելիները իրարու մօտ կուգան և կը խորհրդակցեն։ Մէ, խորհուրդը երկար չի տւեր։ Գնին որ ծայրը մեռնի կայ լուսադոյն է դէնքը ձեռքին մեռնի, կ'ընեն անոնք։

Անապարանի իրենց պատրաս. տութիւնները կը տեսնեն։ Երբեք, կ'ընեն, աղաքը և գէնը կըրելու անկարող քահանաները, իրենց ու. նեցած ամենէն թանկագին առար. կաներուն քնացորդներովը, կ'որո. շեն ապահով տեղ մը զրկել։ Յետոյ աչքէ կ'անցնեն իրենց միացեալ ուժերը։ Ընդամենը հինգ հարկերի չափ էրիկ մարդիկ են՝ որոնց ան. յողողող հաստատամտութիւնը հը. բաշքներ պիտի դործէ։

Հարեւր յիսուն Մարթինի հրա. ցան, ուրիշ քանի մը նախապատ. մական գէնքեր և հազու երկու ամ. սուան բաւելու չափ ուղղամիւթ, — ահա՛ իրենց ամբողջ ունեցածը։ Եօթը դիւղերուն բնակչութեան դուժարը չորս հազար հոգիէ քիչ մը աւելի է։

Միայն երկու գիւղ կայ չըլա. կաներէն որոնք հակառակ են դիմա. դրութեան։ Ասոնք հազար հինգ հա. բուր բնակիչ ունին։ Ասոնց մասին ոչ ոք բան մը չեց այլեւս։

Պայմանաժամը լրանալու մօտ էր։ Դամագամը հինգերորդ օրուան կ'ապահովէ որպէսզի գործադէն էն. վէր փաշայի հրամանը, քանի որ այսօրուան օրս Թուրքիա ըսելը էն. վէր ըսել է։

Միւս կողմէ, սակայն, Հայերը գաղափարաւոր կը հաւաքուէին, պը. րտիկ խումբերով, և մեկնումի իրենց վերջին միջոցները ձեռք կ'առ. նէին։

Վճռական օրը հասաւ։ Արշալոյսը ծագելէն առաջ երդ. եւեռները կը ժողովին և ներկայ կ'ըլլան եկեղեցական արարողու. թեան, կ'երեւակայէք որքան շեր. մեռանք հաւատքով։

Եղբական ժամը կը հնչէ։ Այս

ճշմարտ մահապարտները Հայրե. նիքի և Կրօնի սեղանին առջև ե. րեւաճօրէն կը զոհաբերէին իրենց կեանքը։ Վերջին անգամ մը իրենց հոգիները կը բարձրացնէին առ Աստուած, իրենց միակ պայտպանին, և լուռ ու մունջ՝ լերան ճամբան կը բռնէին։

Բայց ճամբաները հսկողութեան տակ են։ Գնին մը Թուրք զինուոր. ներ կո փորձեն ընդդիմանալ ա. նոնց։ Հրացանները կ'ընկնեն, պա. հակները կ'ընկնեն և որդալի կարա. ւանը կ'անցնի՝ դիմելով դէպի ան. ծանօթը, դէպի իր ճակատագիրը։

Պատերազմը յայտարարուած է. ապստամբութիւնը կատարեալ իր. դութիւն է այլեւս։ Ձիւրնք պատ. ժելու համար՝ զինուորներ կը դը. րեն։ Անոնք ետ չեն դառնար։ Հոն են Հայերը որ իրենց պատիւն ու հաւատքը կը պաշտպանեն։

Եիսուն օր, բարձունքներու վրայ թաւած, այս հերոսները որ միմիայն ռազմանիւթի և ուտելիքի պակս. լէն կը վախնան, այս ափ մը վը. ճաւաղ մարդիկը, դէմ կը դնեն եր. կու հազարէ աւելի կանոնաւոր զոր. քերու և երկու հազար պաշտպ. ղուքներու բանակի մը։

Բայց վառօդը կ'սկսէր պակսիլ և մօտալուտ ձմեռը կը վախճէր դիւրինք՝ մանաւանդ չիւռուղներուն համար։ Ուտելիքն ալ հետզհետէ հաղուադիւտ կը դառնար։

Ինչ օգուտ ունի քաջութիւնը երբ մահը կը բաղնէ դրան։ Նախախնամութիւնը կը հակէր սակայն։ Անկեա երեւցաւ հոր նա. ւատորմի մը կերպարանքովը՝ որ ե. ռազոյն հազար դրօշին ներքե և կը նաւարկէր։

Արդարեւ, օրին մէկը իրենց պա. հակները լուր տուին թէ Ֆրանսա. կան նաւատորմով մը կը շրջէր ծո. վուն կապոյտին վրայ, ծովեզերքի և Կիլիկիոյ մէջտեղ։

Հայալական ճերմակ դրօշակ մը, վրան կարմրագոյն խաչ մը կըրող, խիլոյն բարձրացուեցաւ լերան վի. րեւ։ Ան իր ծաղկերուն մէջ ու. նէր ամբողջ յոյսը այս հազարաւոր խեղճերուն։ Եթէ նշանը չը տես. նուէր՝ մահը ապահովապէս պիտի հասնէր։ Թուրքերը օգնական ուժ կ'ստանային և բազմաթիւ լեռնա. յին թնդանօթներով զինուած՝ իրենց վրայ կուգային։

Բայց այնքան անթիւ անիրա. ւութեանց մէջտեղ՝ ճակատագիրը չուշէց որ այս մէկն ալ կատար. ուի։

Պրանական մարտանաւերը տե. սան օգնութեան նշանը։ Նաւակներ իջուցուեցան և ցամաքին մօտեցան, և քիչ վերջը հրամանատար-ծովա. կալը կը տեղեկանար Սուէտիոյ Հա. յոց տարօրինակ ողիւտականին։ Իս.

կոյն Բարիկէն հրահանգներ խնդ. րուեցան՝ որոնք անյապաղ հասան։ Անոնք վայել էին Պրանայի։ «Ա. մէն գինով ազատեցէք այդ դը. բախտները։»

Փրկութեան գործը փութով և ճարտարութեամբ կազմակերպուե. ցաւ։ Թուրք բանակաւորներն վրայ նաւատորմին ուղղած կրակէ վարա. գոյրին պաշտպանութեան ներքե՝ լերան փակստակները սխան նաւերը մտնել։ . . .

Եւ ահա այսպէս է՝ որ այս ժա. մուն, այս հերոսները հողին վրայ, հինգ հազարի չափ Հայ ազատեալ. ներ՝ կ'են, ծեր և աղա՛յ՝ կ'օրհնեն Պրանան։ Անգլիոյն և Եգիպտոսը։

Եգիպտոսի Հայ Գաղութին կող. մէ Պրանայի Հանրապետութեան Նախագահին և Անգլիոյ Վեհ. Թա. ցաւորին զարնուած հետեւեալ հե. ռազմերը (սեանել Բ. էջ) այդ մա. սին մեկ ամենքս համակող երախ. տագիտական ջերմ գլխացուցներուն մէկ ազատ թարգմանն են միայն։

ԽՈՍՐՈՎ ԶՈՂՐԱՊ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

Թէ ԳՈ ԳԵՄԱՆԻ ՈՐԿՈՐԵ Է՝

ՄԵՐ . . . ԲՈՂՈՅՈՅ ԱՄԲԱՐԻՆ ԶԵՆ

Գերմանացիք կատարած են Ռուս. բուն դէմ. և իրենց կատաղութեան պատճառը դուրի չէ տեսալ մը իսկաւոր. պութենէ։

Գերման մամուլը ուժգնօրէն կը բո. ղոքէ ռուսական վայրենութեան դէմ որ ամբողջ Բոլոնիան, հետզհետէ պարպը. ւած Բոլոնիան, կը վերածէ ապստամբար. ծխալուսն աւերակներու և պղծած միա. բակոյտներու անսահման դատարկու. թեան մը։

Ռուսները ետ կը քաշուին դերման արշաւանքին առջև՝ ամէն տեղ բռնկը. նելով մեծատարած Մոսկուաներ, 1812էն վերանորոգուած։

Գերման պատերազմական թղթա. կիցները ահաւոր գոյնեով կը նկարեն ռուսական հրձիգ հանձարին . . . արտա. դրութիւնները Բոլոնիոյ ռազմազարտին բովանդակ տարածութեան վրայ։

Ու կը զարմանան ու կը զայրանան, les bons apôtres, կամ հայերէն խօսե. լով՝ բարի առաքեալները . . . Մատա. նային։

Ինչպէս կարելի է իր իսկ ձեռք. բողջ ռոջերու մօտենլ ու մոխիր դա. րնել խրապատական ամբողջ քաղաքներ, դիւղեր, տուններ, դաշտեր . . .

Ինչ տարբերութիւն Ռուսներուն և օրինակի համար . . . Պելճիքացիներուն և Պրանայիցիներուն միջև։

Տեսա՛ք մի պատուաւան մարդիկը, ճշմարտապէս քաղաքակրթ ազգեր . . . Ստան. ք ալ ետ քաշուեցան, 1914ի ամառը, դերման յատակաւորաց լեզու. ներուն առջեւէն, բայց ամէն բան ձգե. լով իր տեղը, բոլոր շնչերը՝ իրենց սպ. բուռնակած բոլոր պիտանի բաներով։

Այնպէս որ յօգնած դադրած գերման քաջարի զօրքը ամէն տեղ իր ճամբուն վրայ բնակելու տեղ գտաւ, ուտելու բան գտաւ, կողպտելիք սպարանք գտաւ . . .

Հոն ալ անշուշտ մեծ և պզտիկ շը. րհներ վատուեցան. բայց ասոնք զործն էին յաղթական բանակին։ Եւ ասիկա կատարելապէս համաձայն էր պատերազ.

մական ճշմարտ օրէնքներուն, այսպէս ինչպէս որ դանոնք հաստատած են Ձեռ. Պրանայի կարելի է սարսափ ակուն, յաղթականին բարեբար ստակուած (terreur) տարածել նուաճուած երկրի մը մէջ, եթէ յաղթուողը հոն ոչ ոք և ոչինչ կը ձգէ իր կտին, ոչ իրն բռնաբարելէք, ոչ անդէն քաղաքացիներ հրացանահար ը. նելլէք, ոչ մէկ շինութիւն այրելէք, ոչ մէկ թանկագին կամ պարզապէս պէտքի առարկայ թալուլէք։

Ո՛վ վայրենի Ռուսեր, ինչու ամէն բան կ'այրէք կը մօրթացնէք այսպէս . . . Ինչ, միթէ վատաւութիւն չունի՞ք Գեր. մաններուն վրայ. արդեօք կասկածի տակ կը դնէք իրենց ձեռնաստութիւնը այս . . . ճիւղին մէջ։ Միթէ մարդիկը իրենց ա. պայտջները չի տուին Պելճիքացի և Պրանայի մէջ. մոռցա՛ք Լուվէնը, Թէր. մոնտը, Ռէշար, Կերպէլիէյէն Արբա. սը . . .

Ինչու ըրցումաւով գործը չէք վատարկ . . . Դիմելիք այդ լուսաւարներուն Իր գերեզմանէ. . . Խորհրդ. Պիւմարը անգամ կը բողբէ ձեր վարժանքն ինչ. մէ, այն Պիւմարը որ իր արժանաւոր բու. ներուն ձգած է առ երկաթէ պատուի. բանքը։

«Յաղթուողին միայն իր աչքերը ձգելու է լալու համար»։ Միթէ դուք ի հակառակէն կ'ուղէք ըմբռնել և դործադրել այս վճիռը։

Ու խաւք էք, նուաճուած Բոլոնիոյ մէջ, յաղթականին ուրիշ բան չի ձգել, բայց միայն իր աչքերը, կատաղութեան արցունքներով դիտելու համար անձա. րած իր մոխրաստան մը, հոն ուր ինք անսպառ շտեմարան մը կ'երազէր . . .

Մ. Ս. ԿԻՐԻՃՅԱՆ

ՓԱՆՍԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿՈՎԱՍՍԻ ՄԷՋ

Թիֆլիսի առաջնորդն usացել է հեռե. լեալ հեռագիրը Բրգիլից, ամիս 11ից (24 Օգոս.)։

«Ո՞վ որ չի տեսել իր աչքերով փա. խըտականների անհուն սարսափի պատ. կերը, չի կարող նկարագրական տեղեկու. թիւներով կապել իր համար թէկու՛ղ մօտաւոր դաղափար կատարված և կա. տարվող թշուառութիւնների մասին։ Հիւանդներն ստանում են օրական մի փուռն հաց յաճախ մի ամբողջ ընտանի. ճիւղ համար, և դա կազմում է նրանց ամ. բողջ պարէնը։ Մենք պահանջ աւելի վատ է բռնկական օգնութիւնը։ Հիւանդները հիւանդ են մեծ մասամբ փոքրիկներով։ Ամբողջ օրերով նրանց մեծամասնու. թիւնը մնում է առանց բռնկական օգնու. թեան պատկած օրերով նեղ փողոցնե. րում և այդիներում, առանց որեւէ մէկի ուշադրութիւնը դրաւելու։ Խմում են կեղտոտ ջուր, ուտում են մրդկէնի փողոցային միացորդները և մեռնում են օրական երեք չորս տասնեակներով։ Դի. ակները երկար ժամանակ մնում են ան. թաղ Իգլիկում, իսկ թէ ինչ է կատար. վում չըջակող գիւղերում, ուր կան տա. նիւտի հազար փակստակներ, գիտէ միայն Ատանաւ։ Մարդիկ չը կան։ Չը կայ ոչ մի կազմակերպված օգնութիւն, այն ինչ փրկել կարելի է շատ շատերին, քանի որ համաճարակը դեռ չի տարած. վել։ Մարդիկ են հարկաւոր, որպէս զի ինտունը դանդաղ հիւանդներին և ու. ժապոտներին, վերադարձնեն նրանց դէ. պի կեանք՝ կերակրելով և խնամելով նրանց։ Հարկաւոր են բժիշկներ, մասնա. նար մեծ քանակութեամբ ֆերչէրներ Գիւղերի համար հարկաւոր են անձնագոր.

նիտելիքներ, որոնց թիւն այնքան մեծ է հայերի մէջ։

«Ո՛ւր են նրանք, ինչու՛ չեն շտա. պում աշտուղ, ո՛ւր են մեր միլիոնաւե. րներ։ Միթէ հինգ-տասը հազարական նաւերով կարելի է փրկել կործանվող. ների այս անուշի մասան։ Բոլոր հազար. դանդներս վերաբերվում են այն փախ. տականներին, որ այստեղից ուղարկվում են էջմիածին և աւելի հեռու։

Էջմիածին, 12)25 Օգոս.

. . . Գաղթականների ուրուականե. րով լցվել էր Ե. կայարանը. նրանց թիւը 5000ից աւելի է. մեռնում են նրանք ինչպէս այնքան դէմ ճանձնե. րը, չալում են, աչքերն չեն հաւաքում։ Հաց են աղերսում, հաց չը կայ. ջուր, լալի են մահուկները . . . Եւ նրանք թափ. վում են սղտոր առուների մէջ, ուր ամ. բողջ օրերով կայարանի ծառայողների խողերն ու սաղներ են լող տալիս, և անյաղ խմում այդ թոյն ջուրը։ Եկել են նրանք դիտել երկաթուղով որեւէ անկիւն, որ չմեռնի քաղցից . . . Առա. ջին երկու օրը նրանց ստամոքի էին տա. լիս, ի հարկէ դրամով . . . Երբորդ օրը կարգադրվեց տոմարը չը տալ, իսկ ով էլ որ վերցրել էր, չը թողարկուէր գնա. լու։ Տոմարները հաւաքում էին և ծա. խում կամաւորներին, որոնք հիւանդ էին կամ վերաւոր, եկել էին հեռաւոր դէրճերից, արեան ճակատից։

Կարգադրված էր գաղթականութիւնն ուղղել դէպի էջմիածին վանքը . . . Վեր. յապէս եկաւ Մօսկուայի հայկական ի. ժախտի թուցելի բաժինը, բայց ինչ կարող էին անել նրանք, երբ քլում էին մահուղ մարդկանց։

Կայարանի մօտ ծառեր կան, որոնց շուրջ թափված էին այդ հիւանդները։ Բայց կարգադրվեց նրանց եւս, որոնց շարքում մեռնող հիւանդներ եւս անպա. կաս էին, անյապաղ փոխադրել այդտե. վից։ Եւ գեներից աղաւթած հայը դաաց իրան տարադատում։

—Համառուական Գաղափային Միու. րեան գլխաւոր փոխանորդ Բրոն. Ն. Մ. Կիւիլիի գեղեցումին քաղում, Ներկայումս էջմիածին վանքի շուրջ կիտվել են 35000 փակստակների աւե. լի։ Այս ամէն քաղցած, ցնցոտիներով, աներեւակալիկ կեղտոտ, միջնառնե. րով լեցուն ամբողջ ցրել է վանքի բոլոր շրջակայքն ու բակերը։ Փորհարիւնքի համաճարակն աւերումիւր է անում այս ամբողջ մէջ. մօտ -150 մարդ թաղվում է օրական վանքի պարիսպներից դուրս, դժուար է տեսնել մի առողջ դէմք։ Հի. ւանդները չէնց առողջների կողքին կա. տարում են իրանց բնական պահանջը, համաճարակը վարակում։ Հասարակական ինիմարութիւնները, չը խնայելով Բ. րանց ուժերը, աշխատելով էջմիածնում, ահադին ամբողջ շրջում են միայն նը. րանց, որոնք բոլորովին անօշական դրութեան մէջ են կամ մեռնում են, իսկ հիւանդների կեանքն խմբեր մնում են ստանց որեւէ բռնկական օգնութեան և դիտում են էջմիածնից դէպի հեռու տանող ճանապարհներով, հեղեղելով Ե. րեւանը և վերադառնալով տարակտվով Դի. լիւնը և Ալէքսանդրօպոլ տանող ճանա. պարհներին։ 3000ից աւելի երեխաներ, որ միացել են առանց ծնողների, խնամ. վում են մի կերպ պատրաստված ապա. տարաններում, որ գտնվում են վանքի կից։ Նրանցից օրական տասնեակներով մեռնում են փորհարիւնքից, և հարկաւոր. ւորները դատապարտված են իսկական մահվան՝ վարակման այդ բնի մէջ։ Բա. ցի փորհարիւնքից, տեղեկներ բժիշկները նկատել են արհիւ հարկաւոր որ դէպքեր, նաև գիճտերից մահացութիւն։ Այս հիւանդութիւններից իւրաքանչիւրը կա.



րող է մի օրվայ մէջ անկէ և անուրի հա-  
մաճարակ դառնալ, որ դժուար կը լինի  
չէղճացնելը, Երեւանում, քաղաքի վե-  
րին մասում, այդին յի է վարակված  
ամբողջով, և այնտեղից հոսող ջուրը  
սպառնում է վարակումը տարածել ողջ  
քաղաքում: Սուխո-Ֆոնտանում, Ախտա-  
յում, Երեւանում և Դիլիջանի խնու-  
ղու միւս կէտերում, ամենուրեք կարելի  
է տեսնել փայտականների հակայական  
բանակներ՝ հիւծված դժուարին ճանա-  
պարտողութիւնից, նիւթը, սոված, Հի-  
ւանդները հէջն այնտեղ էլ ընկնում են  
և մեռնում մեր հողի վրա առանց որեւէ  
օգնութեան, ճանապարհին: Հասարակա-  
կան կազմակերպութիւնները, էջմիածնի  
Եղբայրական կոմիտէները, Թիֆլիսի և  
Մոսկւայի հայկական կոմիտէները ա-  
նում են այն ամենը, ինչ որ կարող է  
անել մարդկային կարողութիւնը ներս  
խուժած աղէտի դէմ կռուելու գործում:  
Սակայն նրանց եռանդուն աշխատանքը  
մի կաթիլ ջուր է հանդիսանում փայտա-  
տականների օգնութեան գործում: Որպէս  
զէ փրկենք կողմուրը և մեր քաջ զօրքը  
վարակումից, անհրաժեշտ է դրոշմ աւե-  
լի ընդարձակել: Դրութեան շտապողա-  
կանութիւնը պահանջում է և շտապ մի-  
ջոցներ, և պիտուի խնայ պէտք է ընդար-  
ձակ օգնութեան դաշնասարակութեան՝  
այդ դժուարին պայքարին մէջ:

—Թիֆլիսի հայ քառասունները, ամսին  
11ին ունեցած ընդհանուր ժողովում ու-  
րոշել են զաղթականները օգտին տալ  
միասնաբար 2000 ռ., պատրաստել հայ ու-  
ղակներ էջմիածնի քառասունների ապա-  
նովութեան զանաւարանից, 40 որբ պա-  
նել Թիֆլիսի քառասունների և հոգաբար-  
ձութիւնների միասնութեան որբանո-  
ցում, իրանց մէջ հանգանակած մօտ 500  
պուռ խմած հացի իսկոյն՝ դարձնել  
համայնի իւր հանդիսացուցիչ ձեռքով:  
Ընտրել 9 հոգուց բաղկացած մի յանձ-  
նաժողով՝ զաղթականներին և որբերին  
օգնելու գործը վարելու, կազմակերպե-  
լու ներկայացուցիչներ, համարներ, երե-  
կոյթներ, դաստիարակութիւններ, հրատա-  
րակել միօրեայ թերթ, ժողովարարու-  
թիւն հազուատեղէնի և ոտնամանների  
և ամեն տեսակ անհրաժեշտ իրերի:

—Մեծաւից հեռագրում են «Փայտա-  
տականները հասանք զէպի էջմիածնին  
շարժանակով մի Դալիս են հիւծված,  
հիւանդ և քաղցած: Մեռնում են տան-  
ակներով: Զարակում է գիզնառնիւն,  
Երեւանում և Աշտարակում մեռնում են  
խմբերով: Բժշկական օգնութիւնը շտա-  
պկատ է: Միջոցներ չը կան: Կերակրել  
անհաս է: Անհրաժեշտ է անմիջական  
օգնութիւն, որպէսզի փրկենք թիւրքա-  
կան զաղթականներին աղտովածնե-  
րին: Ամեն ոք պարտաւոր է արձագանգ  
տալ: Այդ է զբիտոնէական պարտքը»  
(Մեզ):

## ԿԻԼԻԿԵՑԻՆԵՐԸ

ԲՈՐ-ՍՍՅԻՏԻ ՄԷՉ

(Շար. Յալալի քիւն)

Ջակագիլի հայ գաղութին Տիար Յ.  
Քարաբեկեան նոյնպէս փութացած էր Բոր-  
Սայիտ՝ անձամբ այցելելու հայ զաղթա-  
կաններուն Այս օրերին այլ եռանդուն  
և հայրենասէր հայ զաղթիւն ալ անմի-  
ջապէս գործի սկսած է՝ զաղթականնե-  
րուն համար նպատակ և հանդերձեղէններ  
հաւաքելու:

Նոյն ատուրը սկսած է Թամարայի  
մէջ համահաւասար եռանդով և ողոր-  
դութեամբ:

Մամուրային Տ. և Տիկին Բարսեղ  
Պալազեան անձամբ Բոր-Սայիտ այցե-  
լելով հայ զաղթականներուն ընծայա-  
բերած են մէկ ստուակ կոչիլ, հազուատ,  
անկողնոյ ծածկոյթ (պաթանիէ), բաղ-  
մոցներ, և թփ տընի, ծխախոտ, սի-  
կառէի և պտուղներ:

Հիւրանքին Տ. Հմայեակ Աղաթեան  
և Տ. Պողոս Յակոբեան անձամբ փու-  
թացին Բոր-Սայիտ իրենց հետ բերելով  
բազմաթիւ դեղորայք և առողջապահա-  
կան նիւթեր:

Հակառակ ամէն կողմ ի յայտ եկած  
այս եղբայրական վերաբերումին և հաս-  
ցեալած օգնութիւններուն, զաղթական-  
ներուն պէտքերը չ'ուն ու շատ են և

յարատե կազմակերպեալ հոգաբարձութիւն  
մը միայն կրնայ անոնց աստիճան մը  
գոհացում տալ: Ո՛վ կրնայ երեւակայել  
բացօթեայ տեղ մը վրաններու տակ խը-  
նողուած, դիտման, անկողնէ, կեանքի ա-  
մէն պէտքերն զրկուած հիւր հազար հո-  
գին ըլլող պէտքերը: Պէտք է ամէն Հայ  
այս մտայն մտածէ և իր եղբայրական  
պարտականութիւնը կատարել: Ըստ իս,  
դրամական նպաստները ամենէն նպատա-  
կայարար են, զի դրամով կը հոգաբարձին  
այն ամէն բաները որոնց պէտքը օրը  
օրին, տեղիւն վրայ զգալի կը դառնայ: Բայ-  
ցայ դրամէն զատ, ամէն կարգի տնա-  
կան պիտոյքներ և առարկաներ կրնան  
օգտակար ըլլալ, — ամէն տեսակ հին ու  
նոր զրկում, կոշիկ, դիւարիկ, գուլպայ,  
կապերտ, անկողին բարձ, վերմակ, խո-  
հանոցի սպասներ, օճառ, սանտր, մօմ,  
լամբա (գէշերը բացարձակ միութեան  
մէջ կ'ապրին), թուղթ, գրիչ, մատիտ,  
գրիք, լրագիր (բաւական թիւով գրել  
կարգալ դիտողներ կան), ծխախոտ,  
սիկառէի, սաւեյ, դերձան ևւն ևւն: Եւ  
նոյնքան կ'ընդունուի Գաթիքի և  
Աղեքսանդրոյ Առաջնորդարանները,  
ինչպէս նաև ուղղակի Բոր Սայիտ՝ հե-  
տեւեալ հասցով:

Monsieur B. Kalfayan, Port-Saïd

Դալթականներու այցելութիւն. — Եւա-  
տելով որ շատ ազգայիններ փափաք կը  
յայտնեն անձամբ այցելելու հայ զաղ-  
թականներուն, պարտք կը համարիմ ը-  
սել նաև որ, ներկայիս այցելուներու  
համար բազմաթիւ դժուարութիւններ  
կան: Նոյն զաղթականները առանձին  
տեղ մը կ'ըլլանք ըլլալով՝ հրաման  
առնել պէտք է անոնց զով երթալու  
համար, երկրորդ՝ իրենց բնակավայրը  
նախահաշիւ տան հինգ քիլոմէթր հեռու  
ըլլալով՝ շոգեմակոյթով կ'երթցուի: Կա-  
ռուարութիւնը որոշած է կանոնաւոր  
նաւային երթևեկութիւն հաստատել,  
բայց տակաւին այս կարգադրութիւնները  
աւարտած չեն: Վերջապէս, ինչպէս Տօքթ.  
Արշաւրունի կը յանձնարարէ ինծի գրել,  
«այստեղ այցելութեան վայր չէ այլ ուր-  
տառելի մը, և հոս եկողները իբրեւ  
քուլիսկ պէտք չէ գան, այլ հետերնին  
բերեն նուէր մը, դարպաս մը, ինչ որ  
իրենց սրտէն կը ըլլի»:

Դալթականները միայն Սուէժիցիներ  
են: Մէջերնին կան 2 Զէյթունցի, 1  
Բէսապցի և 1 Պէնյանցի միայն:  
Օսարեան վերաբերուի. Բոր Սայիտի  
Լա Վալիէի թիւթը սրտառուչ կոչ մը  
ուղղած է քաղաքին եւրոպական հաս-  
րակութեան՝ օգնութեան ձեռք կարկա-  
ւելու հայ փայտականներուն: Նոյն  
քաղաքի Պոլ Բարսեղ Քրանսական հա-  
տառութիւնը խոստացած է զաղթական-  
ներուն նուէրիլ ճերմակեղէններ:

Աղեքսանդրոյ Էմիլիէի յունական  
թերթը մանրամասն նկարագրած է  
Սուէյիտի ինքնապաշտպանութեան սըր-  
տաշար գործադները, գովելով Հայոց  
քաջութիւնը:

Անշուշտ մեր ազգային իշխանու-  
թիւնները կը խորհին միջոցներ ձեռք  
առնել Եգիպտոսի եւրոպական դադութե-  
աներուն և նպատակները ապահովելու հա-  
մար մեր այս փայտականներուն, ու-  
րոնց պարագան ամէն սրտի ու զաղա-  
փարի մարդու ջերմ համակրութիւնը  
շարժելու բնոյթն ունի:

—Բոր Սայիտի մէջ պաշտօնակաճ այցե-  
լութիւններ. Հինգշաբթի օրը, 16 սեպտ.,  
առաւօտեան ժամը 9ին, Ս. Առաջնորդ  
Հայրը՝ ընկերակցութեամբ Գաթիքի և  
Աղեքսանդրոյ Գաղ, Ժողովներու ան-  
դամ Տ. Կ. Քէլեանի և Տ. Կ. Սէֆերե-  
անի, պաշտօնական այցելութիւն տուաւ  
Բոր Սայիտի դէն. հրամանատար Colonel  
Elgoodին, որուն յայտնեց հայ ազգին  
երախտադիտական զգացումները անդ-  
զին, իշխանութեանց ձեռք առած ըն-  
դարձակ միջոցներուն համար՝ որոնց շը-  
նորսիւ պատասպարուեցան և մարդասի-  
րաբար կը խնամուին Սուէյիտի զաղ-  
թականները:

Նոյն օրը, յետ միջօրէին Ս. Առաջ-  
նորդ Հայրը, իր հետ ունենալով Գաղ,  
Ժողովոյ վերլուիչաւ անդամները և Բոր  
Սայիտի հայ զաղթիւնի երկուստ ներկա-  
յացուցիչները, ինչպէս նաև Գաթիքէն,  
Աղեքսանդրոյէն ու Զակաթիկէն հասած  
ուրիշ ազգայիններ, երա-

Ֆրանս, մարտանաւուն վրայ և այցելեց  
դեր-ժովակալ ին, որուն հրաւ-

մանին տակ գործած էին Սուէյիտի օգ-  
նութեան համարող նաւերը: Մովակալը՝  
պաշտ, համազօրեալ անգամ՝ ընդունեց եւ  
զեպարտայ պատգամաւորութիւնը նաւուն  
շքաւարէն մէջ: Ս. Առաջնորդ Հայրը  
յուզեալ շնորհով մը հայ ազգին յաւեր-  
ժական երախտադրութիւնը արտայայ-  
տեց ապօրինական ձրանայի արժանաւոր  
ներկայացուցչին՝ որ իր վիճանին ժխտով  
հաղարարուր Հայերու կեանքը փրկած էր:  
«Հայ ազգը, ըսաւ, միշտ պաշտօն ու-  
նեցած է դէպի Յիսուսեան որուն անունը  
մեր մէջ հոմանիշ է Բաղաճակրթութե-  
ան»:

Մովակալը պատասխանեց թէ՛ իբրեւ  
Յիսուսացի՝ իր պարտականութիւնը մի-  
այն կատարած է, հետեւելով իր ազգին  
աւանդութիւններուն և Յիսուսայի արեւ-  
ւելքի մէջ ունեցած պատմական դերին:  
Յիւնց Հայ ազգին դարաւոր ստապանք-  
ները և այն ջերմ համակրութիւնը զոր  
կը տածէ Յիսուսա դէպի Հայ ժողո-  
վուրդը:

«Թշուառութեան և սուղի այս օրե-  
րուն մէջ, աւելցուց ան, չկայ ո՛չ աղ-  
ղութիւն, ո՛չ կրօնք. ամէնքս եղբայր  
ենք»:

Դարերէ ի վեր, Յիսուսա եղբայրակ-  
ցած է բարբառներու լուծին տակ ճըն-  
շուած դժբախտ ժողովուրդներուն հետ,  
և միշտ պաշտպան կանգնած է տկարին՝  
ճնշողին դէմ»:

Այս խօսքերուն վրայ, ներկաները  
երախտադիտութեան արտային դիմումով  
մը՝ միաբերան «կեցցէ՛ Յիսուսա» սուղ-  
ղակեցին:

Պատգամաւորութեան միւս անդամ-  
ներուն հրաժեշտ առնելէն վերջ Ս. Ա-  
ռաջնորդ Հայրը հինգ վարկեանի չափ  
առանձին տեսակցութիւն մը ունեցաւ  
ժովակալին հետ:

Մ. ՏԱՄԱՏԱՆ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՋԷՄԱՆՈՅԵԱՆ

Ճիշդ մէկ ամիս տուա՛յ, այն երեկոյն,  
երբ մի քանի րօպէ յետոյ պիտի բաժան-  
վէինք միմեանցից, տեսայ իրան, որ լաց  
էր լինում. կեանքումս առաջին անգամն  
էր, որ ետեւեւում էի նրա արցունքը, նրա  
անօրինակ յուզումը: Գաղթի յուզումն էր  
դա... Գաղթի յուզումն էր ծայրը սկսել  
էր շարժվել քաղաքից դուրս. իսկ նա  
դու չէր ուզում հաւատալ թէ իրականու-  
թիւն էր. մի քանի ժամ յետոյ նա եւս  
երեւակներ ձեռքից բռնած պիտի թող-  
նէր պապական չէն օջախը—բայց ան-  
գաղար կրկնում էր՝ «Երանի թէ այստեղ  
մեռնէիք»:

«Երանի թէ...» բայց Շահ-Արաբեան  
գաղթի խուճապը մեղ րօպէապէս չարտեց  
զուրս, ուր նա մի րօպէ անգամ չը կա-  
րողացաւ հանդիսու ունենալ և, տանջա-  
լից ու հոգեմաշ հետաքաշ մեղանից:

Կարապետ Աջմիշայեան Վանի հա-  
տարակական համեստ գործիչներից մէկն  
էր. աշակերտած էր Ս. Փորթուղլեանի  
համբաւաւոր դպրոցին: Կարճ ժամանակ  
Օրլիս սեղանադրական ասպարէզի վրա  
ծառայելուց յետոյ, երբ կրկին վան մը-  
տաւ, ստանձնեց ուսուցչական պաշտօն  
Վանի դպրոցներում:

Տասնեակ տարիներից ի վեր վարում  
էր Արարքի երկուստ դպրոցների տեսչու-  
թեան պաշտօնը, ուսուցչութեան պաշ-  
տօն վարած է նաև Վանի Երամեան և  
Կենտրոնական դպրոցներուն, եղել է  
Թաղ-խորհրդի և ազգային դաճաղան  
մարմինների անդամ, ամեն տեղ էլ վա-  
յելելով ուղղափառ և շիտակ գործողի  
համբաւ:

Իր համոզումներով պատկանում էր  
Վանի քաղաքական հոսանքներից սահմա-  
նադրական-աւակալար կուսակցութեան,  
ստանձնելով երկար ժամանակ կարեւոր  
պաշտօն վարչական մարմինների մէջ:  
Վանի ազգիւնական կիւնիներ ընթացող  
մասնակցեց շտաբի ծանր ու կեճող  
գործերին, իսկ նորակազմ հայկական  
կառավարութեան մէջ հրաւրելով նախա-  
գային անդուկի ընդհանուր հաշակալու-  
թեան անդամին: Յուլիսի 18ին, երբ  
գաղթի անակնկալ խուճապն սկսած էր  
արդէն, նա նախապային դիւանատան մի  
անկիւն քաղաւած հաշիւներն էր արձա-  
նագրում: Թիւրքներու իր պաշտօնի խոր  
գիտակցութիւնն էր:

Հաղարար գործերի հետ նաև շանթա-  
հար եղաւ օտար, անհիւրընկալ հորիզոնի  
տակ, թողնելով իր կինն ու երկու զա-  
ւակները՝ բաղքի ծանրագոյն հարկուեղ-  
րին ենթակալ...:

Յարգանք յիշատակիլ, Թանկագին  
Է. Գ. Թիֆլիս, 15 Օգոստ. (Մեզ)

## ԿԻԼԻԿԵՑԻՆԵՐԸ

ԲՈՐ-ՍՍՅԻՏԻ ՄԷՉ

Վերջին հասնողները. — Շնորհակալութեան  
հետագիւրճեր Ֆրանս. Հանք. Նախագահին  
և Անգլիոյ Վեհ. Թագաւորին. — Ն. Բ. Սու-  
րանի նպաստ. — Այցելութիւն Սր. Հ. Մա-  
մանի. — Հեռագիր Վեհ. Պողոս փա-  
տալի. — Օգնութեան գործը:

Յիսուսական մարտանաւերով առա-  
ջին անգամ հասած 4200 Սուէյիտացիներ-  
էն զատ, անցնող ուրբաթ՝ Բոր-Սայիտ  
երկին նաև նորի խուճալին մնացող 500ի  
չափ կտրիճները որոնք բուն կուռղ տաւ-  
րը ըլլալով՝ ետ մնացած էին իրենց ար-  
ջաններն ալ բերելու համար: Մարտա-  
նաւերը յարմարութեան չունենալով կեն-  
դաններ փոխադրուել, չեն ընդունած  
2000է աւելի եղող եղ, կոյ, ոչխար, այծ,  
ձի և ջորի, որոնք գաղթականներուն ամ-  
բողջ շարժական հարստութիւնը կը կազ-  
մէին: Կուռղները, մինչև վերջինը, յա-  
ջողած են անվտանգ մարտանաւ մտնել,  
իրենց հետ բերելով 500ի չափ իրենց  
կտրիճերը և փամփուշտի սնուկները:  
Բոր-Սայիտի դիւնուական իշխանու-  
թիւնները վար դրած են այս զէնքերը՝  
փոխան ստացադրի կրակի դէն նոր հե-  
ռացած այս կտրիճները բարոյալքումի  
ու և նշան չեն ցուցներ. ընդհանրապէս  
անոնց խելով՝ չէցուածքը սարգում  
դիւնուականներու իսկ պատկանա՛ք  
կ'աղէք:

—Ահաւասիկ թարգմանութիւնը այն  
երկու հեռագիրներուն զորս Առաջնորդ  
Ս. Հայրը Բոր-Սայիտէ դարձին Գաթիքէն  
ուղղեց Ֆրանս. Հանրապետութեան Նա-  
խագահին և Անգլիոյ Վեհապառ Թագա-  
ւորին:

Առաջին հեռագիր.

Պարոն Նախագահ  
Հայաստանի սուկալի դժբախտութիւն-  
ներուն մեղքը, երբ բուրբ բարբառութեան  
կողմ թնայեցումի դասապահում իր բը-  
նակչութեան մնացողը պիտի անհետանա  
ստանց Դաւեանից ազնուական ազգերուն  
միջամտութեանը, եկիպտոսի Հայ գաղթա-  
կանութիւնը փնտրեմ Ֆրանսային կ'ուղղի  
իր յախճանակալ երախտագիտութեան ար-  
այայտութիւնը և անկեղծ շնորհակալու-  
թիւններ՝ Կիլիկիոյ հազարաւոր դժբախ-  
բնակիչներուն Ֆրանսական փառայեղ մա-  
ւաւորմիլիոն միջոցաւ ապաստան համար:

Կեցցէ՛ յախճանակալ Ֆրանսան  
Առաջնորդ Հայոց եկիպտոսի  
ԹՈՐԳՈՒՄ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Երկրորդ հեռագիր

Ն. Վ. Անգլիոյ քաղաւորին  
Կայր շնորհակալութեան  
Վեհապառ Տէր

Եկիպտոսի Հայ գաղթականութիւնը,  
ինքիքի խուճապ գգածուած եւ երախտա-  
պահ գգալով այն օգնութեան եւ վեհանք  
մեղմունութեան համար զոր ազնուական  
Անգլիան կը շնորհէ Հայ փայտականնե-  
րուն, ճեր Վեհապառութեան զանիմ ոտը  
կը դնէ իր յախճանակալ երախտագիտու-  
թեան եւ անկեղծ շնորհակալութեան արտա-  
յայտութիւնը:

Առաջնորդ Հայոց եկիպտոսի  
ԹՈՐԳՈՒՄ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Աստուծոյ զատ նմանօրինակ շնորհա-  
կալեաց հեռագիր մը ուղղուած է նաև  
Ն. Բ. Սուլթանին, որուն հիւրընկալ եր-  
կիրը այսօր կը պատասպարէ այն տնա-  
դուրի դժբախտները զորս Ֆրանսան ա-  
ղաւթեց և Անգլիան կը անդամանէ:

—Ն. Բ. Սուլթանը, իմանալով 5000ի  
մօտ Հայ կտրիճ գաղթականներու Բոր-  
Սայիտ ժամանումը, իր անձնական դա-  
նէն 250 ոսկւոյ նպատակ մը զրկած է  
Աղք. Առաջնորդարան. Սուլթանական  
այս առատաձեռնութեան լուրը իր նիւ-  
թական և բարոյական կրկնակ նշանա-  
կութեանը համար երախտագիտութեամբ  
պիտի լսուի Եգիպտոսի ամբողջ Հայ ժո-  
ղովուրդէն: Առաջնորդ Ս. Հայրը այսօր  
իսկ շնորհակալութեան գիր մը կ'ուղղէ  
Ն. Վ. Առաջին Սենեկապետին և կը խնդ-  
րէ որ Ն. Բարձրութիւնը հաճի ունեղ-  
րութիւն մը շնորհել իրեն՝ անձամբ ևս  
յայտնելու համար իր հօտին երախտագիտ  
զգացումները Վեհապառութեան այս թան-  
կազին հոգածութեան համար:

—Առաջնորդ Ս. Հայրը երկի կանխա-  
ստացուած ժամադրութեան մը համաձայն

այցելեց Բրիտանական կառավարութեան  
Բարձր Ներկայացուցիչ Սրբ. Հէնրի Մաք  
Մանին և յանուն ազգին շնորհակալու-  
թեան յայտնելով անդ. Ելիսուսութեանց  
կողմէ Կիլիկիցի փախստականներուն  
ցոյց տրուած մարդասիրական վերաբե-  
րումին համար, խնդրեց որ մնացեալ  
դժբախտներու աղաւթման համար եւս  
հնարաւոր օգնութիւնը ընծայուի:

Նորին Վեհապառութեան յոյժ բարեա-  
ցակամ բաւերով պատասխանեց Առաջ-  
նորդ Ս. Հոր, յայտնելով իր լիակատար  
համակրութիւնը հանդէպ Հայ ազգին՝  
ներկայիս անոր անցուցած ծանր փորձու-  
թեան մէջ:

—Վեհ. Պողոս փառա Նուպար, որուն  
հեռագրուած էր Կիլիկիցի փախստական-  
ներու ժամանումն և անոնց ընդունելու-  
թեան համար ձեռք առնուած միջոցնե-  
րը Առաջնորդ Ս. Հոր ուղղած է  
պատասխան հեռագիր մը որով իր ուրա-  
խութիւնը կը յայտնէ անոնց ողջամբ  
աղաւթման և եկիպտոսի մէջ անոնց հա-  
մար կատարուած կարգադրութիւններուն  
համար:

— Կը լսենք թէ Անգլ. Ելիսուսու-  
թիւնը երկու օր առաջ Գաթիքէն 1000  
անկողինի բազմոց և 1200 ծածկոց (պա-  
թանիէ) զրկած են Բոր-Սայիտ՝ մեր Կի-  
լիկիցի գաղթականներուն համար:

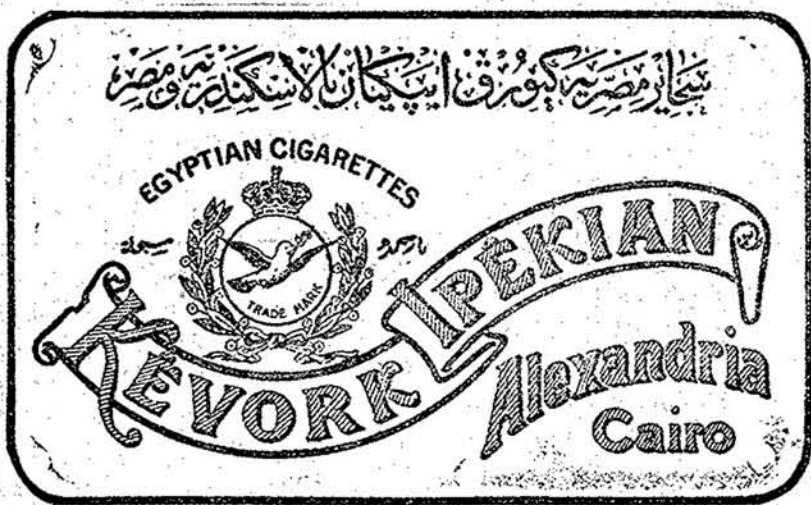
— «Արեւիկի վերջին թիւով ծանու-  
ցած էինք թէ Աղեքսանդրոյէն խուճա-  
րը ակնաւոր հայ տիկիներու որոշած են,  
ի հարկին միայն իրենց միջոցներովը,  
փախստականներու 500



Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ



ԳԻՈՐԳ ԻՓԻԿԵԱՆ



Միկայել

Միկայել

ԿԸ ԾԱԽՈՒՐՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԵՐՍԻՍ - ՆԵՐՍԻՍ

Բիւ Մկրտչի, 1 (Յունաց Ամբրոսի անունով)  
18 տարեկան է ի վեր Աղեքսանդրիա  
հաստատուած եմ Ներկի, զարգա-  
նկարի, նշանատախտակի (Թապէլա),  
իւղանկար պատկերներու և լու-  
սանկարական ֆոններու վերաբեր-  
եալ կատարած աշխատութիւններու  
ընդմէջ թողուցած եմ Եւրոպայի  
յաճախորդներէն Գիւրգի միշտ Ա-  
րաքներէն սուղ, իսկ Եւրոպայի  
արհեստակիցներէն աւելի եմ:

ՏՕՔՐ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

ՄՈՒՍԻԻ, ԵԱՐԱ ՊԵՏԵՆ ԵՆ ԱՆՏԵՆ ԹԻԻ 10, ԳԱԶԻՐԻ  
ԹԻԻ 30, ԹԻԻ 02, ԵՆ ԵՆ ԵՆ

Հաւանքներ կ'ընդունին առա-  
ւօտեան ժամը 8էն մինչև իրիկուն  
ժամը 7ը:

Ակումները կը մարդն ու կը քա-  
շէ առանց ցաւի: Ակումներու հա-  
մար ոսկէ, քառուկէ կամ Ամերիկ-  
եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ առ-  
եակ ներթերէ քուրծն կը շինէ ա-  
ռանց զսպանակի կամ քիմքի վրայ  
բան մը գծելու:

Բոլոր դործերը մաքուր եւ  
խղճի մտք կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անգամ  
մը ծախսելով կ'ազատի ակումներու  
անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ  
կ'ապրի:

Գիւրգի խիստ չափաւոր են Մաս-  
նաւոր ակումի դեղեր ալ կը դըր-  
ուին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆԻԼԻՍԻԱՆԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԻԵԱՆ - ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԳԱԶԻՐԻ

Օրերայի նրապարակ, կալուած 20կէպի  
Թիւ 23.56

Կ'ստանան զետեղումներ ելեքտրա-  
կան լոյսի և օդային կազմի: Մեծաքանակ  
և փոքրաքանակ վաճառում ամէն տեսակ  
լոյս արտադրող առարկաներու:  
Խնամելով աշխատութիւն, խիստ  
չափաւոր դին:

ԲԱՍՏԻՆ ՆԱԼԹԵՐ

(PASTILLES NALTHER)

ՀԱՐԱՄԱՆ ԴԵՂԱԶԱՆԻԿ

Հացի չափ կարեւոր ամեն անգամ համար  
Գիւրգի խիստ ունի թէ փորձարու-  
նէն, ստանալի տկարութիւն թէ ան-  
մաքուրութիւն, ջերմէ կը տառապիս թէ  
անքուրծնութիւն, հարբուս ունիս թէ  
յօշաղաւ:

Գործածէ՝ եւ պիտի օգտուի անպայման:  
Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդու-  
թիւններու, որոնք մանրամասնուած  
են յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւ-  
րաքանիւր տուփի հետ:

Գիւրգի են ԵԱՏ ԱԴԱՆ Ե.Ղ.  
Տիւրք (որ կը պարունակէ 67 հատ) 40  
Տուրք (որ կը պարունակէ 3 տիւրք) 20  
Թղթատարով առաքում համար պէտք  
է միասին զրկել նաեւ երկու դըր:  
Ամերիկեան այս դեղատարիկը պատ-  
րաստուած է յայտնի բոլորներու եւ ար-  
մատներու հիւթէն և օդաւարութիւնը  
հաստատուած է բժշկական կաճառներէ:

Անճնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ  
վերջ միայն ստանանա՞ծ է Ելեքտրո-  
նիկաներու ներկայացուցչութիւնը: ԳԱ-  
ՐԱՆԵԱՆ ԹՈՎԱՄԱՆ, որուն կարելի է  
գիւրգի, փոքր թէ մեծաքանակի համար,  
անձամբ կամ զարդ փոստով հետեւեալ  
հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)  
c/o Ecole Arménienne  
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՇՐԱՅՆԻ

ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ  
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ  
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԳՐԻԿ ԱՂԶԱՆՑ  
ՇՐԱՅՆԱՆՏՆԵՐ, ՊԼՈՒՋՆԵՐ  
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներ, գլխամզներ, շապիկներ, հոսեղներ, ձեռնացներ,  
կաշեայ առարկաներ, կօշիկներ, ճեմակեղէններ, համարդու-  
թեանց պիսոյներ և անոնքներ առաւ մեր:

Գիւրգի յոյժ չափաւոր եւ անմոռելի:

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, ԾԽԽՈՏԻ  
Եւ Եգիպտական սկիւրքներ

ԿԱՍՏԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՂԵՐՄԱՆԴՐԻԱ

Համարաւոր են իր Ապոնիկիս (Ասոյ) Ծխախոսներ և Սկիւրքներ

ԴԵՐՁԱԿՈՒՆԻ

ԱՂԱՆԻ ՄԱՐԿԱՆ

Պապ-Սիսրա, Սուր-Կի-Խանէ, Գիւ 159

Կը կարէ խիստ մաքուր և վերջին նո-  
րաճեղծեալ: Նաեւ կը դասախօսէ Ե-  
րուպական կանոնով, դիւրեւ դիւրամատ-  
չելի են:

ԴԵՂԱՐՍՆ ԱԼՊԻՈՆ

Թիւ 29 Կապու Բիւ 29 Աղեքսանդրիա  
Անգլ. պահակաւորի մօտ  
Թիւ 24-35

Դեղագործ Ս. ՊՈՂՈՍԵԱՆ կը ծա-  
նուցանէ յարգոյ հայ հասարակութեան,  
բացումը իր նորաշատտ ԱԼՊԻՈՆ ԴԵ-  
ՂԱՐՍՆԻ, թարմ դեղերու ճոխ մթեր-  
քով մը: Դեղերը կը պատրաստուին ա-  
մենամեծ խնամքով և ըստ կարելւոյն ա-  
ման, իսկ վկայեալ աղքատաց դեղերը  
առանց չառու:

ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐՍՆԻ ունի ամէն ծա-  
մանակ տրամադրելի մասնադէմ բժիշկ-  
ներ ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար:  
ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐՍՆԻ յաճախեցի փո-  
խանակ օտարներու, եւ զոն պիտի մնա:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՎԱՍԵԱՆ

ԳԱՐԻԻԿՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ  
ՄԵՇԻՍԻԱՆ ԵՒ ՓՈԳՐԱՎԱՆԱՆ

Աղեքսանդրիա, Միսր Միսրիա Ալեքսանդրիա 40  
(Արքայի միկայելի դէմ)  
Թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ  
Թէ Աղեքսանդրիայ եւ Թէ Ռաճէի մէջ  
ՄԱՆԹԱՇԵՆԻ հարազատ առաւելան եւ  
ամերիկեան թիւ 101, չափաւոր դիւրեւ:  
Ապրանքները օրը օրին կը յանձ-  
նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:  
ԴԻՄԵՏԵՐ ԵՒ ԴՈՃ ՊԵՏԻ ՄԵԱԳ:

ՊԱՆԵ ՏՕՐՈՍ  
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամաւոր՝ ամբողջական վճարուած  
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնական ԱՐԵՐ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գա-  
հիբէ, Սեւանի-Բաճիբ, Գործակալութիւն  
Ներ՝ Միսրի, Մանասիբ, Սեբիլ եւ  
Հալապիլ: Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Գեր-  
կան, Մադինա եւ Սուդան:

ՊԱՆԻՍՏՐԱՆ կը կատարէ սեղա-  
նաւորական ամէն տեսակ գործողու-  
թիւններ:

ՊԱՆԻՍՏՐԱՆ կ'ընդունի դրամա-  
կան աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով:  
Հարբերքն 3 ր տոկ վճարելով  
» 350 9 ամիսն »  
» 4 1 տարին »  
» 5 5 տարին եւ աւելի վճ:  
Նոյնպէս խնայողութեան ջանքով  
ընդուն համար հաստատած է Փոքր Խնայող-  
ութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի  
Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հա-  
րբերքն 1 տոկով:

Ա. Ն. ՕՅԱՊԱՅԵԱՆ  
ԵՐ ԵՆԿ:

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Հաստատու 1902  
Դանիք, Սրիք Կեթիք

Կը վաճառուին ամէն տեսակ  
կերպասեղէն, բրդեղէն, բամպակե-  
ղէն, սպառոյ, պաքիս, գէմի, մասաթոյլ եւ մանաւանդ դերմակ-  
ներ անհոյսոյ, մեծաքանակ եւ  
փոքրաքանակ:

Ներածուած ուղղակի Եւրոպա-  
յէն: Ապրանքներու տոկոսներով եւ  
եւ գիններու չափաւորութեան մա-  
սին արգէն իսկ համար առաջած  
այս վաճառատունը կ'արժէ անդամ  
ճը այցելել:

առիթմն օգտուեցիք

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատու 1880ին

Դրամաւոր, 200,000,000 ֆրանք ամբողջական վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ - ՀՈՈՍ

Կեդրոնական Տիւրքի, Բարեգ, Ճէնովա, Նաբոլի, Թուրին, Միլան, Սփիլիան Տիւրքի

ՄԱՆԱՅԻՂԻ

Ապա	Ճարա Մալ	Բիւրոյ
Ապրիլ 1	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 2	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 3	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 4	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 5	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 6	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 7	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 8	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 9	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 10	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 11	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 12	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 13	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 14	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 15	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 16	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 17	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 18	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 19	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 20	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 21	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 22	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 23	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 24	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 25	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 26	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 27	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 28	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 29	Ճիւր	Միլան
Ապրիլ 30	Ճիւր	Միլան

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արծե-  
թեղներու վրայ պահեստ, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրաւ փոխգործ, չէր եւ Կէթիք  
որ քրէտի, Նեոպոլիս վարչութիւն, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ պատրաստութիւններու գանձում,  
Կորսներու եւ վիճակահանութեան շարունակ պարգեւներու գանձում, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի մէջ  
պորտայի հրամաններու գործարարութիւն, Արժեթղթերու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ  
աւանսի գործողութիւն:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որոշ պայմանաւա-  
նով վճարելի:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթեքալինի  
Կապիտալ քերականներ, որ ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուն յանաւոր-  
ւոր:

ԵՆԱՅԻՂԱԿԱՆ ՄԵՏՈՒԿ

Մանուկ Աղեքսանդրիայ 9 Տիւրք փող